

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدرس:

کلاس:

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۸

صفحه ۱ از ۴

ردیف	سؤال	بارم
الف	قلمرو زبانی	۷
۱	معنی واژه مشخص شده را بنویسید. «تا اینکه ابلیس پرتلبیس گرد قالب آدم برآمد.»	۰/۲۵
۲	در عبارت و شعر زیر، بین کدام واژگان رابطه معنایی تضاد برقرار است؟ «از این کار پرزحمت که برای شاگرد مدرسه متعصب و شرافتمند بالاترین مشکلات است، رهایی یافته بودیم.» «چه بس سست عنصر ز دنیا برفت چه اشخاص ثابت قدم فوت شد»	۰/۲۵
۳	در میان واژگان زیر معنی دو واژه نادرست آمده است، معنای درست آنها را بنویسید. «قوت: رزق روزانه / چاشتگاه: هنگام غروب / افسر: تاج / وجد: شادمان / متفق: هم عقیده / خنیده: مشهور»	۰/۵
۴	املاي درست کلمات را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی (گزارده / گزارده) باشیم. (ب) ما را با این مشتی خاک، چه کارها از (عزل / ازل) تا ابد در پیش است. (ج) نمانم افزود و آبرویم کاست بینوایی به از مذلّت (خواست / خواست)	۰/۷۵
۵	در هر عبارت یک غلط املایی بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. (الف) در آن نواهی، با شمس به صحبت و خلوت نشست و تدریس و وعظ را رها کرد. (ب) نفوذ به حصار، با پایداری تفنگداران میسر نشد ولی با خیانت گروهی، راه برجی به روی محاصره گران باز شد. (ج) از دایره مذهبیات خارج نمی شد و حتی وقتی از آخرت و عوارض مرگ سخن می گفت، گفتارش با مقداری ضرافت و نقل و داستان همراه بود.	۰/۷۵
۶	املاي کدام واژه ها با توجه به معنی نادرست است؟ صورت درست آنها را بنویسید. «سور: جشن / فراغ: جدایی / سفیر: فریاد بلند / قضا: سرنوشت / مستور: پوشیده»	۰/۵
۷	در کدام گزینه جمله مجهول می یابید؟ آن را به جمله معلوم تبدیل کنید. (الف) از کس چیزی نستانند، یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر تا خویشتن را ضیعتی حلال خردند. (ب) تو باز آی که پیغامی ست سوی بونصر در بابی، تا داده آید؛ گفتم: «چنین کنم.»	۰/۷۵
۸	با توجه به دو بیت زیر درستی یا نادرستی گزاره های آمده را مشخص کنید. «شبی را تا شبی بالشکری خُرد ز تن ها سر، ز سرها خود افکند» «چو لشکر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در رود افکند» (الف) در بیت اول حذف فعل به قرینه لفظی صورت گرفته است. (ب) نقش دستوری واژه های مشخص شده یکسان است. (ج) مصراع دوم بیت دوم، جمله وابسته (پیرو) است.	۰/۷۵

- ☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۸

صفحه ۲ از ۴

ردیف	سؤال	بارم
۹	با توجه به عبارات زیر به سؤالات پاسخ دهید. «جلال الدین در این ایام، پنج شش ساله بود که خاندانش، شهر بلخ و خویشان را بدرود گفت و به قصد حج، رهسپار گردید. چون به نیشابور رسید با <u>شیخ فریدالدین عطار</u> ، شاعر «منطق الطیر»، ملاقات کرد.» «آن <u>شیخ عارف</u> ، کتاب «اسرارنامه» را به جلال الدین خردسال هدیه کرد.» الف) در عبارت فوق یک نقش تبعی «بدل» و یک نقش تبعی «معطوف» بیابید و بنویسید. ب) تفاوت واژه «شیخ» را در گروه‌های اسمی مشخص شده، از نظر دستوری بنویسید.	۱
۱۰	با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. «از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق روز اول، رنگ این ویرانه، ویران ریختند» الف) چند ترکیب اضافی و چند ترکیب وصفی در بیت دیده می‌شود؟ ب) جمله هسته (پایه) را مشخص کنید.	۰/۷۵
۱۱	واژه «فردا» در کدام گزینه «قید» است؟ الف) به فردا می‌اندیشم. ب) برنامه فردا را تنظیم کرده‌ام. ج) تو همانی که فردا خواهی بود.	۰/۲۵
۱۲	نقش دستوری ضمائر پیوسته مشخص شده را بنویسید. الف) عاشق‌تر از این کنم که هستم. ب) پرورده عشق شد سرشتم.	۰/۵
ب	قلمرو ادبی	۵
۱۳	کدام گزینه تکمیل‌کننده مصراع زیر است؟ «دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر» الف) کان چهره مشعشع تابانم آرزوست. ب) کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست.	۰/۲۵
۱۴	مصراعی از شعر «زاغ و کبک» را بنویسید که در آن واژه «خامی» به کار رفته باشد.	۰/۲۵
۱۵	براساس شعرهای حفظی کتاب، واژگان دو مصراع زیر را مرتب کنید. الف) دید به دامن کوه یکی عرصه ب) گفتمی برو ز ناز بیش مرنجان مرا	۰/۵
۱۶	کدام گزینه درست است؟ الف) داستان «قاضی بُست» برگرفته از کتاب «تاریخ بلعمی» است. ب) داستان «نیکی» از کتاب «گلستان» سعدی انتخاب شده است. ج) کتاب «زندان موصل» خاطرات اسیر آزاد شده، کامور بخشایش است. د) «تذکره الاولیا» اثری به نثر از عطار نیشابوری است.	۰/۲۵
۱۷	کتاب مثنوی معنوی اثر مولوی، به طرز کدام اثر از سنایی به نظم درآمده است؟	۰/۲۵

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرس:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۸

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

صفحه ۳ از ۴

ردیف	سؤال	بارم
۱۸	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مرصادالعباد من المبدأ إلى المعاد ب) عباس میرزا، آغازگری تنها	۰/۵
۱۹	آرایه مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. «به کران آب فرود آمدند و شراع‌ها زده بودند.» «مثال داد تا هزارهزار درم به غزنین به مستحقان دهند.»	۰/۲۵
۲۰	آرایه مشترک دو بیت زیر را بنویسید. «می‌گفت گرفته حلقه در بر کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست» «با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی	۰/۲۵
۲۱	مفهوم کنایی عبارت‌ها را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (دو مفهوم در سمت چپ اضافی است). سمت راست الف) دست در دامنش آویزد ب) عشق حالی دو اسبه می‌آمد سمت چپ ۱- درگیر شدن ۲- شتاب داشتن ۳- استقبال کردن ۴- متوسل شدن	۰/۵
۲۲	شاعران در سرودن منظومه‌های داستانی بلند، غالباً از کدام قالب شعری بهره می‌گیرند؟	۰/۲۵
۲۳	کدام گروه از آرایه‌ها کاملاً در بیت زیر دیده می‌شود؟ «ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست» الف) تشبیه، مجاز ب) کنایه، استعاره ج) تلمیح، جناس د) تشخیص، واج‌آرایی	۰/۲۵
۲۴	بخش مشخص شده در سروده زیر از «محمدرضا شفیعی کدکنی» بیان‌گر کدام آرایه ادبی است؟ «بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / و مرد خواب و خفتی / رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن»	۰/۲۵
۲۵	قسمت مشخص شده در بیت زیر کدام یک از ارکان تشبیه است؟ «برو شیر درتده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل»	۰/۲۵
۲۶	هر کدام از آرایه‌های زیر را در مقابل بیت متناسب با آن بنویسید. (یک آرایه اضافی است). (مقابل هر بیت فقط یک آرایه درج شود). «پارادکس - استعاره - تشبیه - حس آمیزی - تلمیح» الف) برای من مگری و مگو دریغ دریغ ب) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست ج) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار د) دریاب که مبتلای عشقم به دام دیو درافتی دریغ آن باشد آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است آزاد کن از بتلای عشقم	۱

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

کلاس:

مدرس:

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۸

صفحه ۴ از ۴

ردیف	سؤال	بارم
ج	قلمرو فکری	۸
۲۷	مفهوم نهایی عبارت زیر را بنویسید. «هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت.»	۰/۵
۲۸	مفهوم مشترک دو بیت زیر را در عبارتی کوتاه بنویسید. «دردی است غیر مردن کان را دوا نباشد» «دانسست کسه دل، اسیر دارد» پس من چگونه گویم کاین درد را دوا کن دردی نسه دواپذیر دارد	۰/۲۵
۲۹	بیت زیر، بیانگر چه دیدگاهی است؟ «کدام دانه فرو رفت در زمین که نرسد؟ چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟»	۰/۲۵
۳۰	با توجه به عبارت «در ایران آن روز دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر» مقصود نویسنده از «بزم پدر و رزم پسر» چیست؟	۰/۵
۳۱	مقصود از «دریای خون» در هر کدام از دو بیت زیر را بنویسید. الف) در آن دریای خون در قرص خورشید غروب آفتاب خویشستن دید ب) در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت	۰/۵
۳۲	با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. آغاجی خادم را گفت: «کیسه‌ها بیاور.» و مرا گفت: «بونصر را بگوی که زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است.» الف) چه کسی به آغاجی خادم، دستور آوردن کیسه‌ها را داد؟ ب) مرجع ضمیر «م» در جمله «مرا گفت» کیست؟ ج) مقصود از «پدر ما» چه کسی است؟ د) هدف گوینده از بیان جمله «زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است» چیست؟	۱
۳۳	در جمله «شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید.» مقصود از «آینه» و «نقش‌های بوقلمون» چیست؟	۰/۵
۳۴	در عبارت «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.» مقصود از «خانه‌های تاریک و بی دریچه» و «پنجره‌های باز و نورگیر» چیست؟	۰/۵
۳۵	معنی ساده و روان عبارات و ابیات زیر را بنویسید. الف) بونصر را بگوی امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید. ب) اگر ما را آفتی رسد از این شخص، از این موضع تواند بود. ج) زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند. د) این شیخ همیشه شاب، مهر یک پرستار را دارد. ه) یقین مرد را دیده، بیننده کرد و) در آن سیماب‌گون امواج لـرزان شد و تکیه بر آفریننده کرد خیال تازه‌ای در خواب می‌دید	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱
	جمع بارم	۲۰

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۸

پاسخنامه درس: فارسی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

(فارسی یازدهم، صفحه ۵۹)

پاسخ سؤال ۱: (۲۵/نمره)

حقیقت را پنهان کردن، حيله و مکر به کار بردن، نیرنگ‌سازی

پاسخ سؤال ۲: (۲۵/نمره)

متعصب $\neq$ سست عنصر

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۶۳ و ۸۱)

پاسخ سؤال ۳: (۵/نمره)

وجد: شادی، شادمانی، سرور، خوشی (۲۵/نمره)
چاشتگاه: هنگام چاشت، نزدیک ظهر (۲۵/نمره)
(برای هر واژه ذکر یک معادل معنایی کافی است.)

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۹ تا ۱۶۱)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۲۵/نمره)

الف) گزارده ب) ازل ج) خواست

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۲۰، ۵۸ و ۶۰)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/نمره)

الف) نواهی $\leftarrow$ نواحی ب) میسر $\leftarrow$ میسر ج) ضرافت $\leftarrow$ ظرافت

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۴۱، ۶۸ و ۷۵)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/نمره)

فراق $\leftarrow$ فراق سفیر $\leftarrow$ سفیر

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵۷ تا ۱۶۱)

پاسخ سؤال ۷: (۷۵/نمره)

گزینۀ ب: «داده آید» (۲۵/نمره)
جمله معلوم: پیغام را بدهد (بدهی) (۵/نمره)

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۲۵/نمره)

الف) درست ب) درست ج) نادرست

(فارسی یازدهم، صفحه ۳۰)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۵/نمره)

الف) شاعر منطق‌الطیر: بدل (۲۵/نمره)، خویشان: معطوف (۲۵/نمره)
ب) شیخ در گروه اسمی «شیخ فریدالدین عطار» شاخص و در گروه اسمی «آن شیخ عارف» هسته گروه اسمی است. (۵/نمره)

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۴۳ و ۷۲)

پاسخ سؤال ۱۰: (۷۵/نمره)

الف) چهار ترکیب اضافی (سر تعمیر، تعمیر دل، معماران عاشق، رنگ ویرانه) (۲۵/نمره)، دو ترکیب وصفی (روز اول، این ویرانه) (۲۵/نمره)
ب) از سر تعمیر دل بگذر (۲۵/نمره)

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۴۳ و ۵۵)

پاسخ سؤال ۱۱: (۲۵/نمره)

گزینۀ ج)

(فارسی یازدهم، صفحه ۳۱)

پاسخ سؤال ۱۲: (هر مورد ۲۵/نمره)

الف) مفعول ب) مضاف‌الیه

(فارسی یازدهم، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

پاسخ سؤال ۱۳: (۲۵/نمره)

گزینۀ ب)

(فارسی یازدهم، صفحه ۶۳)

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۸

پاسخنامه درس: فارسی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۴: (۲۵/۰ نمره)

عاقبت از خامی خود سوخته

(فارسی یازدهم، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) دید یکی عرصه به دامن کوه

ب) گفتم ز ناز بیش مرنجان مرا برو

(فارسی یازدهم، صفحه های ۲۴ و ۶۳)

پاسخ سؤال ۱۶: (۲۵/۰ نمره)

گزینۀ (د)

(فارسی یازدهم، صفحه های ۱۳، ۲۰، ۴۹ و ۵۶)

پاسخ سؤال ۱۷: (۲۵/۰ نمره)

الهی نامه

(فارسی یازدهم، صفحه ۷۰)

پاسخ سؤال ۱۸: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) نجم الدین رازی (دایه)

ب) مجید واعظی

(فارسی یازدهم، صفحه های ۴۲ و ۵۹)

پاسخ سؤال ۱۹: (۲۵/۰ نمره)

آرایۀ مجاز

(فارسی یازدهم، صفحه ۲۲)

پاسخ سؤال ۲۰: (۲۵/۰ نمره)

آرایۀ جناس تام (همسان)

(فارسی یازدهم، صفحه های ۱۵ و ۵۳)

پاسخ سؤال ۲۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) متوسل شدن

ب) شتاب داشتن

(فارسی یازدهم، صفحه های ۵۷، ۵۸ و ۶۱)

پاسخ سؤال ۲۲: (۲۵/۰ نمره)

مثنوی

(فارسی یازدهم، صفحه ۵۴)

پاسخ سؤال ۲۳: (۲۵/۰ نمره)

گزینۀ (ج)

(فارسی یازدهم، صفحه ۷۰)

پاسخ سؤال ۲۴: (۲۵/۰ نمره)

تضمین

(فارسی یازدهم، صفحه ۷۳)

پاسخ سؤال ۲۵: (۲۵/۰ نمره)

وجه شبه

(فارسی یازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۲۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) استعاره

ب) تلمیح

ج) پارادکس

د) تشبیه

(فارسی یازدهم، صفحه های ۵۳، ۶۳، ۷۱ و ۷۹)

پاسخ سؤال ۲۷: (۵/۰ نمره)

تسلیم شدن مؤمنین در مقابل تقدیر و خواست خداوند

(فارسی یازدهم، صفحه ۸۰)

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۸

پاسخنامه درس: فارسی

پایه: یازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

(فارسی یازدهم، صفحه های ۵۳ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۲۸: (۲۵/۰ نمره)

درمان ناپذیری درد عشق

پاسخ سؤال ۲۹: (۲۵/۰ نمره)

اعتقاد به سرای آخرت (معاد) (یا هر توضیح مناسب دیگر)

(فارسی یازدهم، صفحه ۷۳)

پاسخ سؤال ۳۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

بزم پدر: عیش و خوش گذرانی فتحعلی شاه

رزم پسر: نبرد و جان فشانی عباس میرزا

(فارسی یازدهم، صفحه ۱۴۱)

پاسخ سؤال ۳۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) سرخی شفق (سرخی آسمان هنگام غروب)

ب) میدان خونین نبرد

(فارسی یازدهم، صفحه ۲۹)

پاسخ سؤال ۳۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) سلطان مسعود غزنوی (امیرمسعود)

ب) ابوالفضل بیهقی

ج) سلطان محمود غزنوی

د) حلال بودن غنائم

(فارسی یازدهم، صفحه ۱۸)

پاسخ سؤال ۳۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

آینه: آفرینش انسان

نقش های بوقلمون: جلوه های زیبا و رنگارنگ

(فارسی یازدهم، صفحه ۶۱)

پاسخ سؤال ۳۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

خانه های تاریک و بی دریچه: جهل و نادانی و افکار پوسیده

پنجره های باز و نورگیر: دانش و آگاهی و افکار نوین

(فارسی یازدهم، صفحه ۱۴۴)

پاسخ سؤال ۳۵: (۴ نمره)

الف) به بونصر بگو امروز حالم خوب است (۲۵/۰ نمره) و در این دو سه روز اجازه ملاقات داده شود. (۲۵/۰ نمره)

ب) اگر از این شخص به ما بلایی برسد از این جایگاه (دل) می تواند باشد. (۵/۰ نمره)

ج) زمانی بسیار زود (دیری نمی پاید) که این پسر تو (مولانا) همه عاشقان را شیفته و شیدا می گرداند. (۵/۰ نمره)

د) این پیر همیشه جوان، به مهربانی یک پرستار است. (۵/۰ نمره)

ه) این باور (روزی رسانی خداوند) چشمان (بصیرت) مرد را گشود (او را آگاه کرد) (۵/۰ نمره) رفت و به خداوند تکیه کرد. (۵/۰ نمره)

و) در میان آن امواج لرزان جیوه ای رنگ رود سند (۵/۰ نمره)، فکر تازه ای به ذهنش رسید. (۵/۰ نمره)

(فارسی یازدهم، صفحه های ۱۲، ۱۸، ۳۰، ۵۹، ۶۷ و ۷۷)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
سلیمان شاوله	احمد بهزادی - سلیمان شاوله - امیر مرادی	اکرم صالحی نیا - محمد کاووسی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)	
زهره احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقی زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان	